

Кафедра годівлі тварин та технології кормів ім. П. Д. Пшеничного

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Дисципліна: «Живлення жуйних тварин»

Лектор	Сичов Михайло Юрійович
Семестр	II
Освітньо-науковий ступінь	phD доктор філософії
Кількість кредитів ECTS	5
Форма контролю	залік
Аудиторні години	60 (30 годин лекційні, 30 годин лабораторні)

Загальний опис дисципліни

Мета дисципліни – формування у слухачів системи знань і навичок з живлення жуйних тварин відповідно до освітньо-наукової програми підготовки «Доктор філософії» за спеціальністю 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

Завдання дисципліни полягають у наданні майбутнім спеціалістам знань з біології живлення жуйних тварин, організації науково обґрунтованої їх годівлі та контролю за її повноцінністю. Після вивчення дисципліни слухач повинен **знати**: про особливості травлення у жуйних тварин, структури річних раціонів у розрізі видів та статево-вікових груп, основні фактори, що визначають рівень продуктивності, зміни, що відбуваються у процесі заготівлі, зберігання і підготовки кормів до згодовування, а також про їх вплив на якість продукції.

Вміти вирішувати актуальні проблеми із забезпечення здоров'я та високого рівня продуктивності тварин (техніка та режим годівлі, профілактика захворювань, екологічна безпека, раціональне витрачання кормів та зниження енерговитрат на виробництво продукції).

При викладанні дисципліни використовується системний підхід на основі модульно-рейтингової системи.

Теми лекцій

- Тема 1. Вступна лекція. Теорії живлення
- Тема 2. Споживання корму. Суха речовина
- Тема 3. Перетравлення поживних речовин у жуйних
- Тема 4. Всмоктування поживних речовин
- Тема 5. Використання поживних речовин на утворення продукції
- Тема 6. Енергетичне та протеїнове живлення
- Тема 7. Вуглеводне та ліпідне живлення
- Тема 8. Використання різних систем годівлі жуйних
- Тема 9. Живлення молодняка

Теми лабораторних занять

- Тема 1. Гормони шлунково-кишкового тракту
- Тема 2. Розрахунок споживання сухої речовини в залежності від метаболічної маси тварини
- Тема 3. Практичне визначення перетравності поживних речовин
- Тема 4. Аналіз продуктивності тварин
- Тема 5. Розрахунок енергетичної поживності кормів і раціонів у чистій енергії лактації.
- Тема 6. Порівняння раціонів, що розраховані за різними системами нормування живлення жуйних тварин

Рекомендована література

1. Архипов У.Х., Виноградова.М., Воробьев П.А. и др. Овцеводство и козоводство. Справочник. – М.: Агропромиздат, 1990. – 156 с.
2. Баканов В.Н., Менькин В.К. Кормление сельскохозяйственных животных. – М.: Агропромиздат, 1989. – 511 с.
3. Богданов Г.А. Кормление сельскохозяйственных животных.–М.: Агропромиздат, 1990. – 624 с.
4. Богданов Г.А., Привало О.Е. Сенаж и силос. – М.: Колос, 1983. – 319 с.
5. Вирощування ремонтного молодняку сільськогосподарських тварин / І.І. Ібатуллін та ін. – К.: Урожай, 1993. – 247 с.
6. Гжицький С.З. Травлення і обмін речовин у жуйних тварин// Корми та годівля – 1973. – Вип.31. – С. 54 – 62.
7. Годівля сільськогосподарських тварин / І.І.Ібатуллін, Д.О. Мельничук, Г.О. Богданов та ін. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 616 с.
8. Деталізовані норми годівлі сільськогосподарських тварин: Довідник / М.Т. Ноздрін, М.М. Карпусь, В.Ф. Каравашенко та ін., К.: Урожай, 1991.–344 с.
9. Дмитроченко А.П., Пшеничний П.Д. Кормление сельско-хозяйственных животных. – Л.-М.: Колос, 1961. – 527 с.
- 10.Дмитроченко А.П. Методы нормирования кормления сельскохозяйственных животных. – Л.: Колос, 1970. – 282 с.
- 11.Дурст Л., Виттман М. Кормление сельскохозяйственных животных / Под ред. И.И. Ибатуллина, Г.В. Проваторова. – Винница: Новая книга, 2003. –386 с.
- 12.Дьяченко Л.С., Соловйова З.К., Стороженко В.В., Кулик В.В. Годівля овець. – К.: Урожай, 1983.–114 с.
- 13.Інтенсивні методи використання молочного стада/ В.І. Костенко, А.Я. Маньковський, Г.В. Танцуров та ін. – К.: Урожай, 1990.–188 с.
- 14.Калашников А.П., Клейменов Н.И., Баканов В.Н. и др. Нормы и

- рационы с.-х. животных / Справочное пособие. – М.: Агропромиздат, 1985. – 352 с.
15. Комбикорма, кормовые добавки и ЗЦМ для животных: Справочник / В.А. Крохина, А.П. Калашников, В.И. Фисинин и др. – М.: Агропромиздат, 1990. – 304 с.
16. Максаков В.Я., Мосолов М.И., Бондарев та ін. Годівля сільськогосподарських тварин. – К.: Урожай, 1987. – 168 с.
17. Менькин В.К. Кормление животных. – М.: Колос, 2003. – 360 с.
18. Мінеральне живлення тварин / Г.Т. Кліценко, М.Ф. Кулик, М.В. Косенко та ін. – К.: Світ, 2001. – 575 с.
19. Ноздрін М.Г., Карпусь М.М., Караващенко В.Ф. та ін. Деталізовані норми годівлі сільськогосподарських тварин / Довідник. – К.: Урожай, 1991. – 344 с.
20. Нормы и рационы кормления сельскохозяйственных животных: Справочное пособие / Под ред. А.П. Калашникова, В.И. Фисинина, В.В. Щеглова, Н.И. Клейменова. – М., 2003. – 456 с.
21. Ожигов А.М., Тюпин А.В. Производство продукции овцеводства на промышленной основе. – М.: Россельхозиздат. – 1978. – 167 с.
22. Подобед Л.И. Основы эффективного кормления дойных коров. – Одесса, 2000. – 205 с.
23. Потребность в питательных веществах у молочного скота / 6-е пересмотренное издание. – США: Copyright 1988 Национальной академии наук – 371 с.
24. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин / І.І. Ібатуллін, В.Д. Столюк, В.К. Кононенко та ін. – К.: Аграрна освіта, 2009. – 328 с.
25. Проваторов Г.В., Проваторова В.О. Годівля сільськогосподарських тварин. – Суми: Університетська книга, 2004. – 509 с.
26. Профилактика нарушений обмена веществ у сельскохозяйственных животных / А. Алиев, В. Барей, П. Братко и др. – М.: Агропромиздат,

1986. – 383 с.

27. Свеженцов А.А., Горлач С.А., Мартиняк С.В. Комбикорма, премиксы, БВМД для животных и птицы. – Днепропетровск: АРТ – ПРЕСС, 2008. – 412 с.
28. Свеженцов А.И. Нормированное кормление с.-х. животных. Справочник. – Днепропетровск: Наука и образование, 1998. – 299 с.
29. Столярчук П.З., Боярський Л.Г. Заготівля кормів і нормована годівля сільськогосподарських тварин: Довідник. - Львів: Каменяр, 1989.–173с.
30. Теорія і практика нормованої годівлі великої рогатої худоби. / За ред. В.М. Кандиби, І.І. Ібатулліна, В.І. Костенка. – Житомир: ПП «Рута», 2012. – 860 с.
31. Хохрин С.Н. Кормление сельскохозяйственных животных. – М.: Колос, 2004. – 687 с.
32. Энсмингер М.Е., Оулдфилд Дж.Е., Хейнеманн У.У. Корма и питание. Краткое изложение / Под. ред. Г.А. Богданова – Калифорния: Издательская компания Энсмингера, 1997. – 974 с.